

Όμιλία εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τῶν νηστειῶν (Ἅγιος Ἰουστῖνος Πόποβιτς)

[Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ἁγ. Ἰουστῖνος Πόποβιτς](#) / [Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Εἰς τό Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἰδοῦ ἡ πέμπτη Κυριακή τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἡ Κυριακή [πού σφραγίζει τὴν ἑβδομάδα] τῶν μεγάλων ἀγρυπνιῶν καί τῶν μεγάλων ἀσκήσεων, τὴν ἑβδομάδα τῶν μεγάλων θρήνων καί ἀναστεναγμῶν, ἡ Κυριακή τῆς πιό μεγάλης μεταξὺ τῶν ἁγίων γυναικῶν Ἁγίας, τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας...

Σαράντα έπτά χρόνια έκανε στην έρημο, και ο Κύριος τής έδωσε εκείνο που σπάνια δίνει σέ κάποιον από τούς Άγίους. Χρόνια ολόκληρα δέν γεύθηκε ψωμί και νερό. Στην έρώτησι του άββã Ζωσιμã εκείνη άπάντησε: «Ούκ έπ' άρτω μόνω ζήσεται άνθρωπος» (Ματθ. δ' 4). Ο Κύριος τήν έτρεφε μέ έναν ιδιαίτερο τρόπο και τήν ώδηγοϋσε στην έρημητική ζωή, στους έρημητικούς της άγώνες.

Και ποιό ήταν τό αποτέλεσμα; Η Άγία μετέτρεψε τήν κόλασί της σέ παράδεισο! Νίκησε τόν διάβολο και άνέβηκε ψηλά στον Θεό! Πώς, μέ τί; Μέ τήν νηστεία και τήν προσευχή, μέ νηστεία και προσευχή! Διότι ή νηστεία, ή νηστεία μαζί μέ τήν προσευχή, είναι δύναμις που νικά τά πάντα. Ένας θαυμάσιος ύμνος τής Μεγ. Τεσσαρακοστής λέγει: «άκολουθήσωμεν τω δια νηστείας ήμίν, τήν κατά του διαβόλου νίκην υποδείξαντι, Σωτήρι των ψυχών ήμών». Μέ τήν νηστεία μäs έδειξε τήν νίκη κατά του διαβόλου... Δέν υπάρχει άλλο όπλο, δέν υπάρχει άλλο μέσον.

Νηστεία! Ίδου τό μέσον για να νικήσης τόν διάβολο, τόν κάθε διάβολο. Παράδειγμα νίκης, ή αγία Μαρία ή Αίγυπτία. Τί θεία δύναμις ή νηστεία! Νηστεία δέν είναι τίποτε άλλο παρά να σταυρώνης τό σωμα, να σταυρώνης τό σωμα, να σταυρώνης ο ίδιος τόν έαυτό σου.

Έφ' όσον υπάρχει σταυρός, ή νίκη είναι σίγουρη. Τό σωμα τής πρώην πόρνης τής Άλεξανδρείας, τής Μαρίας, μέ τήν άμαρτία παραδόθηκε στην δουλεία του διαβόλου. Άλλά όταν άγκάλιασε τόν Σταυρό του Χριστου, όταν πήρε αυτό τό όπλο στα χέρια της, νίκησε τόν διάβολο. Νηστεία είναι ή άνάστασις τής ψυχής εκ νεκρών. Η νηστεία και ή προσευχή ανοίγουν τά μάτια του ανθρώπου, ώστε να άντικρύση και να καταλάβη πραγματικά τόν έαυτό του, να ιδή τόν έαυτό του. Βλέπει τότε ότι κάθε άμαρτία στην ψυχή του είναι ο τάφος του, ο τάφος, ο θάνατός του. Καταλαβαίνει ότι ή άμαρτία μέσα στην ψυχή του δέν κάνει τίποτε άλλο από τό να μετατρέπη σέ πτώματα όλα όσα άνήκουν στην ψυχή: τούς λογισμούς της, τά συναισθήματά της και τίς διαθέσεις της· σειρά από τάφους. Και τότε..., τότε ξεχύνεται θρηνητική κραυγή από τήν ψυχή: «Πρίν εις τέλος άπόλωμαι, σωσον με». Αυτή είναι ή κραυγή μας κατά τήν αγία αυτή έβδομάδα: Κύριε, προτου χαθω τελείως, σωσε με. Έτσι προσευχηθή—καμε αυτή τήν έβδομάδα στον Κύριο, τέτοιες προσευχητικές άναβοήσεις μäs παρέδωσε στον Μεγάλο Κανόνα του ο μεγάλος άγιος πατήρ ήμών Άνδρέας Κρήτης.

«Κύριε, πρίν εις τέλος άπόλωμαι, σωσον με». Αυτή ή κραυγή μäs άφορά όλους, όλους όσους έχουμε άμαρτίες. Ποιός δέν έχει άμαρτίες; Είναι άδύνατον να κυττάξης τόν έαυτό σου να μή εύρης κάπου, σέ κάποια γωνία τής ψυχής σου, να μή έντοπίσης σέ κάποια άκρη της μία ξεχασμένη ίσως άμαρτία. Και... κάθε άμαρτία, για τήν όποία δέν έχεις μετανοήσει, είναι ο τάφος σου, είναι ο θάνατός σου. Και

έσύ, γιά νά μπορέσης νά σωθῆς καί νά ἀναστήσης τόν έαυτό σου από τόν τάφο σου, κρᾶζε μέ τίς προσευχητικές θρηνητικές κραυγές τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς: «Κύριε, πρίν εἰς τέλος ἀπόλωμαι, σῶσόν με».

Ἄς μή ξεγελάμε τόν έαυτό μας, ἀδελφοί, ἄς μή ἀπατώμεθα. Καί μία μόνο ἁμαρτία ἄν ἔμεινε στήν ψυχή σου, καί σύ δέν μετανοεῖς καί δέν τήν ἐξομολογεῖσαι ἀλλά τήν ἀνέχεσαι μέσα σου, αὐτή ἡ ἁμαρτία θά σέ ὀδηγήσει στό βασίλειο τῆς κολάσεως. Γιά τήν ἁμαρτία δέν ὑπάρχει τόπος στόν παράδεισο τοῦ Θεοῦ. Γιά τήν ἁμαρτία δέν ὑπάρχει τόπος στήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Γιά νά ἀξιωθῆς τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, φρόντισε νά ἀποδιώξεις ἀπό μέσα σου κάθε ἁμαρτία, νά ξεριζώσης ἀπό μέσα σου διά τῆς μετανοίας κάθε ἁμαρτία. Διότι, τίποτε δέν γλυτώνει ἀπό τήν μετάνοια τοῦ ἀνθρώπου. Τέτοια δύναμι ἔδωσε ὁ Κύριος στήν Ἁγία Μετάνοια.

Κοίταξε! Ἀφοῦ ἡ μετάνοια μπόρεσε νά σώσει μία τόσο μεγάλη ἄσωτη γυναῖκα, ὅπως ἦταν κάποτε ἡ Μαρία ἡ Αἰγυπτία, πῶς νά μή σώσει καί ἄλλους ἁμαρτωλούς, τόν κάθε ἁμαρτωλό, καί τόν πιό μεγάλο ἁμαρτωλό καί ἐγκληματία; Ναί, ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι τό πεδίο τῆς μάχης, ἐπί τοῦ ὁποῖου ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί μέ τήν νηστεία καί τήν προσευχή νικάμε τόν διάβολο, νικάμε ὅλες τίς ἁμαρτίες, νικάμε ὅλα τά πάθη καί ἐξασφαλίζουμε στόν έαυτό μας τήν ἀθανασία καί τήν αἰώνιο ζωή. Στήν ζωή τῶν ἁγίων καί ἀληθινῶν Χριστιανῶν ὑπάρχουν ἀναρίθμητα παραδείγματα πού δείχνουν ὅτι ὄντως μόνο μέ τήν προσευχή καί τήν νηστεία ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί νικάμε τούς δαίμονες, ὅλους ἐκείνους πού μᾶς βασανίζουν καί θέλουν νά μᾶς παρασύρουν στό βασίλειο τοῦ κακοῦ, στήν κόλασι. Αὐτή ἡ Ἁγία Νηστεία...! εἶναι νηστεία τῶν ἁγίων ἀρετῶν μας. Κάθε ἁγία ἀρετή ἀνασταίνει τήν ψυχή μου καί τήν ψυχή σου ἐκ τῶν νεκρῶν.

Προσευχή! Τί εἶναι ἡ προσευχή; Εἶναι ἡ μεγάλη ἀρετή πού σέ ἀνασταίνει καί μέ ἀνασταίνει. Σηκώθηκες μήπως γιά προσευχή, ἔκραξες πρὸς τόν Κύριο νά καθαρίσει τήν ψυχή σου ἀπό τίς ἁμαρτίες, ἀπό τό κάθε κακό, ἀπό κάθε πάθος; Τότε οἱ τάφοι σου καί οἱ τάφοι μου ἀνοίγουν καί οἱ νεκροί ἀνασταίνονται. Ὅ,τι εἶναι ἁμαρτωλό φεύγει, ὅ,τι σύρει πρὸς τό κακό ἐξαφανίζεται. Ἡ ἁγία προσευχή ἀνασταίνει τόν καθένα ἀπό μᾶς, ὅταν εἶναι εἰλικρινής, ὅταν φέρνει ὅλη τήν ψυχή στόν οὐρανό, ὅταν έσύ μέ φόβο καί τρόμο λέγῃς στόν Κύριο: Δές, δές τούς τάφους μου, ἀναρίθμητοι εἶναι οἱ τάφοι μου, Κύριε! Μέσα σέ κάθε ἕναν ἀπό αὐτούς τούς τάφους, νά'την ἡ ψυχή μου, νά'την νεκρή, μακριά ἀπό Σένα, Κύριε! Εἶπέ λόγον καί ἀνάστησον πάντας τούς νεκρούς μου! Διότι, Σύ, Σύ, Κύριε, μᾶς ἔδωσες πολλές θεῖες δυνάμεις νά μᾶς ἀνασταίνουν διά τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, νά μᾶς ἀνασταίνουν ἀπό τόν τάφο τῆς ραθυμίας.

Ναί, μέ τήν ἁμαρτία, μέ τά πάθη μας, πεθαίνουμε ψυχικά. Ἡ ψυχή ἀποθνήσκει, ὅταν χωρίζεται ἀπό τόν Θεό. Ἡ ἁμαρτία εἶναι δύναμις πού χωρίζει τήν ψυχή ἀπό τόν

Θεό. Καί ἐμεῖς, ὅταν ἀγαπᾶμε τήν ἁμαρτία, ὅταν ἀγαπᾶμε τίς ἁμαρτωλές ἡδονές, στήν πραγματικότητα ἀγαπᾶμε τόν θάνατό μας, ἀγαπᾶμε τούς τάφους, τούς δυσώδεις τάφους, μέσα στούς ὁποίους ἡ ψυχή μας ἀποσυντίθεται.

Ἀντίθετα, ὅταν ἀνανήψουμε, ὅταν μέ τόν κεραυνό τῆς μετανοίας χτυπήσουμε τήν καρδιά μας, τότε..., τότε οἱ νεκροί μας ἀνασταίνονται. Τότε ἡ ψυχή μας νικᾷ ὅλους τούς φονεῖς της, νικᾷ τόν κατεξοχήν δημιουργό ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν, τόν διάβολο, νικᾷ μέ τήν δύναμι τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γι' αὐτό, γιά μᾶς τούς Χριστιανούς δέν ὑπάρχει ἁμαρτία πιό ἰσχυρή ἀπό μᾶς. Νά εἶσαι βέβαιος ὅτι πάντοτε εἶσαι δυνατώτερος ἀπό κάθε ἁμαρτία πού σέ βασανίζει, πάντοτε εἶσαι δυνατώτερος ἀπό κάθε πάθος πού σέ βασανίζει. Πῶς; -ἐρωτᾷς. Μέ τήν μετάνοια! Καί τί εἶναι εὐκολώτερο ἀπό αὐτήν; Πάντοτε μπορεῖς μέσα σου, μέσα στήν ψυχή σου, νά κραυγάζης: «Κύριε, πρίν εἰς τέλος ἀπόλωμαι, σῶσόν με». Ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ δέν θά σέ παραβλέψη. Θά ἀναστήσης τόν ἑαυτό σου ἀπό τούς νεκρούς καί θά ζῆς σ' αὐτόν τόν κόσμο σάν κάποιος πού ἦρθε ἀπό ἐκεῖνον τόν κόσμο, πού ἀναστήθηκε καί ζῆ μία νέα ζωή, τήν ζωή τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου, πού ὑπάρχουν μέσα του ὅλες οἱ θεῖες δυνάμεις, ἔτσι ὥστε καμμία ἁμαρτία πλέον δέν μπορεῖ νά σέ φονεύση. Ἴσως νά ξαναπέφτης, ἀλλά πλέον γνωρίζεις, γνωρίζεις τό ὄπλο, γνωρίζεις τήν δύναμι μέ τήν ὁποία ἀνασταίνεσαι ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἄν πενήντα φορές τήν ἡμέρα ἁμαρτή-σης, ἄν πενήντα φορές ντροπιασθῆς, ἄν πενήντα τάφους σκάψης σήμερα, μόνο φώναξε: «Κύριε, δός μου μετάνοια. Πρίν εἰς τέλος ἀπόλωμαι, σῶσόν με».

Ὁ Ἄγαθός Κύριος, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τήν ἀσθένεια καί ἀδυναμία τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως, εἶπε: Ἔλα, ἀδελφέ. Ἀκόμη κι ἄν ἐβδομηκοντάκις τήν ἡμέρα ἁμαρτήσης, πάλι ἔλα καί πές: ἡμαρτον (Ματθ. ιη', 21-22). Αὐτό ἐντέλλεται ὁ Κύριος σέ ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους, τούς ἀσθενεῖς καί ἀδυνάτους. Συγχωρεῖ τούς ἁμαρτωλούς. Γι' αὐτό καί δήλωσε ὅτι χαρά μεγάλη γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπί ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἐπί τῆς γῆς (πρβλ. Λουκ. ιε' 7). Ὅλος ὁ οὐράνιος κόσμος ἀτενίζει σέ σένα, ἀδελφέ καί ἀδελφή, πῶς ζῆς στήν γῆ. Πέφτεις στήν ἁμαρτία καί δέν μετανοεῖς; Νά, οἱ Ἄγγελοι κλαῖνε καί θλίβονται στόν Οὐρανό ἐξ αἰτίας σου. Μόλις ἀρχίσης νά μετανοῆς, νά, οἱ Ἄγγελοι στόν Οὐρανό χαίρονται, καί σάν οὐράνιοι ἀδελφοί σου χορεύουν...

Νά ἡ σημερινή μεγάλη ἁγία, ἡ Μαρία ἡ Αἰγυπτία. Πόσο ἁμαρτωλή! Ἀπό αὐτήν ὁ Κύριος ἔκανε μία ἁγία ὑπαρξι σάν τά Χερουβίμ. Μέ τήν μετάνοια ἔγινε ἰσάγγελη, μέ τήν μετάνοια κατέστρεψε τήν κόλασι, στήν ὁποία βρισκόταν, καί ἀνέβηκε ὀλόκληρη στόν παράδεισο τοῦ Χριστοῦ. Δέν ὑπάρχει Χριστιανός ἀδύνατος σ' αὐτόν τόν κόσμο, ἔστω κι ἄν τοῦ ἐπιτίθενται οἱ φρικωδέστερες ἁμαρτίες καί πειρασμοί αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Ἀρκεῖ μόνο ὁ Χριστιανός νά μή ξεχάσῃ τά μεγάλα του ὄπλα: τήν

μετάνοια, τήν προσευχή, τήν νηστεία· νά ἐπιδοθῆ σέ κάποια εὐαγγελική ἄσκησι, σέ κάποια ἀρετή: εἴτε στήν προσευχή, εἴτε στήν νηστεία, εἴτε στήν εὐαγγελική ἀγάπη, εἴτε στήν εὐσπλαχνία. Ἴς θυμηθοῦμε τούς μεγάλους Ἁγίους τοῦ Θεοῦ, ἅς θυμηθοῦμε τήν ἑορταζομένη σήμερα μεγάλη Ἁγία, τήν ὁσία Μητέρα μας Μαρία τήν Αἰγυπτία, καί ἅς εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὁ Κύριος θά εἶναι εὐκαιρος βοηθός μας. Ἡ ἁγία Μαρία ἐβίωσε τόσο θαυμαστή βοήθεια ἀπό τήν Ἵπεραγία Θεοτόκο καί σώθηκε ἀπό τήν φοβερή της κόλασι, ἀπό τούς φοβερούς της δαίμονες. Ἡ Ἵπεραγία Θεοτόκος καί σήμερα καί πάντοτε μᾶς βοηθεῖ σέ ὅλες τίς εὐαγγελικές μας ἀρετές: στήν προσευχή, καί στήν νηστεία, καί στήν ἀγρυπνία, καί στήν ἀγάπη, καί στούς οἰκτιρμούς, καί στήν ὑπομονή, καί σέ κάθε ἄλλη ἀρετή. Εὐχομαι νά μᾶς βοηθῆ πάντα καί νά μᾶς καθοδηγῆ...

Γι' αὐτό, ποτέ νά μήν ἀποκάμης στόν ἀγῶνα καί στόν πόλεμο μέ τίς ἁμαρτίες σου... Σέ ὅλες τίς δυσκολίες σου καί στίς πιό μεγάλες πτώσεις σου νά θυμᾶσαι τήν κραυγή αὐτῆς τῆς ἁγίας ἑβδομάδος, πού ἔχει τήν δύναμι νά σέ ἀναστήσῃ: «Κύριε, πρὶν εἰς τέλος ἀπόλωμαι, σῶσόν με».

1965

Πηγή: agiazoni.gr